

Förbobladet

VINTERN 2014 • Lerum & Stenkullen

Läskiga
LÖSS

Markus
RÄDDADE
GRANNEN

JULSTÖK MED
Maj-Lis
I NYA KÖKET

Ett händelserikt år!

Aret lider mot sitt slut och vi kan summera ytterligare en tid av intensivt arbete med nyproduktion och underhåll. I Sverige har mycket kretsats kring höstens val och sällan har väl bostadsfrågorna varit så i fokus. På Förbo har vi under åren kontinuerligt tillfört nya bostäder vilket känns viktigt då många står utanför bostadsmarknaden. Att bygga nya bostäder är i dag en stor utmaning och en tidskrävande process där överklaganden och kraftigt ökande byggkostnader utgör hinder för nya lägenheter med rimlig hyra.

I syfte att möta ytterligare efterfrågan höjer vi nu vår ambition att få fram nya bostäder och har en tät dialog med våra kommuner för att identifiera vilka möjligheter som finns.

Utöver fokus på nyproduktion har vi under året även ökat takten i vårt underhållsarbete och det fortsätter vi med under 2015.

Peter Granstedt
VD

Därför kommer vi under januari att förstärka med ytterligare en projektledare på underhållssidan.

För några veckor sedan var jag ute och besökte flera av våra områden och konstaterade att flertalet av våra påbörjade målningsprojekt nu är slutförda och att resultatet ser väldigt bra ut. Jag tycker att våra bostadsområden överlag håller bra kvalitet och ger ett bra intryck. Jag vill dock vara öppen med att säga att vi har flera områden som inte håller den kvalitet som jag önskar och det tar vi med oss i kommande planer.

I november flyttade vi in i vårt nya huvudkontor på Råda torg i centrala Mölnlycke. I huset har vi även byggt 18 nya lägenheter. Det känns väldigt roligt att ha våra hyresgäster som närmsta grannar. Har du vägarna förbi är du hjärtligt välkommen!

Slutligen vill jag önska dig en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Förbo visar alltid ID-kort

●● Nu ska Förbos personal alltid kunna visa upp ID-kort med namn och bild vid besök hos hyresgäster. Detsamma gäller för de entreprenörer som Förbo anlitar. Allt för att du som hyresgäst ska kunna känna dig trygg med vilka du släpper in i ditt hem.

Försenade reparationer

●● Under hösten har reparationer av vitvaror hos Förbos hyresgäster tagit längre tid än det brukar. Det beror på att entreprenören som Förbo anlitar för installationer och reparationer har haft problem med leveranser av reservdelar.

– Vi vet att en del hyresgäster har fått vänta länge, och beklagar så klart detta. Men nu har vi pratat med vår leverantör och allt ska fungera igen, säger förvaltningschef Lars-Gunnar Börve.

För dig som bor i:

Lerum och Stenkullen

Telefonmorgon: vardagar 07.30–09.00

Öppet hus: torsdagar 15.00–18.00
(Stängt den 25/12 och 1/1)

Förbovårdskontoret i Lerum

Haegerströms väg 4B, 443 30 Lerum

Tel: 0302-16180 **Fax:** 0302-18088

E-post: forbovard.lerum@foerbo.se

Vid besvär med skadedjur:

Anticimex, 075-2451000

Akuta ärenden eller vid störningar på kvällar och helger samt fredagar efter klockan 13.00:

larmtjänst hos SOS Alarm, 031-7031334

FÖRBOBLADET

Lokal edition för varje område:

Balltorp, Gråbo, Kungälv, Landvetter, Lerum, Lindome, Mölnlycke och Säteriet.

Telefon Förbos växel: 031-746 50 00

Ansvarig utgivare: Marie Keidser von Heijne

Redaktion: Marie Keidser von Heijne, Peter Söderlund och Anna Granander, Förbo. Maria Lagergrén och Kalle Lekholm, Medialaget.

Produktion: Medialaget AB

Omslagsbild: Maj-Lis Larsson i Landvetter visar sitt nyrenoverade kök.

Omslagsfoto: Svante Örnberg

Tryck: Sandstens tryckeri 2014

förbo

Närmare hyresgästerna

Förbos nya hem på Råda torg är grönt både på in- och utsidan. I samma hus som huvudkontoret bor 18 nyinflyttade hyresgäster.

I mitten av november gick flyttlasset från Mölndals centrum till Mölnlycke. Tak och delar av fasaden på det nybyggda huset kommer att täckas av grönska, och det gröna temat går igen också inne på Förbos kontor. Samt i

miljömedvetna val som individuell vattenmätning för hyresgästerna och låg energiförbrukning.

För Förbo innebär flytten ett steg i riktning mot kärnan i verksamheten.

– Vi har kommit närmare våra hyresgäster. Huset är vårt eget och många av våra hyresgäster bor i Mölnlycke, säger Anna Granander, projektledare för flytten.

Anna Granander, Shina Karim och Anna Palmgren trivs bra i Förbos nya lokaler på Råda torg.

TEXT: KALLE LEKHOLM
FOTO: MARIA LAGERGRÉN

På väg hem en tidig morgon hörde Markus Karlsson hur det tjöt från grannlägenheten. En glömd kastrull på spisen höll på att sluta med katastrof.

TEXT: KALLE LEKHOLM
FOTO: ANDERS VÄSTLUND

”Det kan hända vem som helst”

Kolla filmen med Anette på Förbo om hur du testar din brandvarnare! Scanna QR-koden eller gå in på Förbos Youtubekanal. Om din lägenhet saknar brandvarnare – kontakta ditt förbovårds kontor. Där kan du också hämta ut nya batterier.

– **Jag upplevde det** inte alls som att jag var någon sorts hjälte. Det var snarare så att jag gjorde vad som krävdes.

Markus kom hem från en kompis en tidig söndagsmorgon. På loftgången till lägenheten på Höjden i Lerum hörde han hur det tjöt från grannens brandlarm. När han tittade in genom köksfönstret var det fullt av tjock rök.

– Jag dunkade på dörren. Alltså slog väldigt kraftigt, men det var ingen som öppnade. Mobilen var död, så jag var tvungen att ringa på hos en granne för att be dem larma.

Av samma granne fick han låna en yxa, som han använde för att slå in fönstret till den rökfyllda lägenheten.

– Det hade känts fel att bara stå och titta på. En ruta kostar kanske några tusenlappar men det viktigaste var ju att få ut grannen om han var hemma.

Eftersom Markus arbetar som sjuksköterska på

intensivvårdsavdelning vet han hur farligt det kan vara med rökförgiftning.

När han slog sönder rutan vaknade grannen, som var chockad men kunde gå ut med Markus hjälp. Därefter gick han in igen, och tog bort den rykande bortglömda kastrullen från spisen.

Grannen fick åka till sjukhuset för att få syrgas, men var oskadd i övrigt.

Efteråt har Markus fått en hel del uppmärksamhet i media. GT, Aftonbladet, Metro och lokala Lerums Tidning har alla skrivit om Markus insats. Polis och brandkår uppmärksammade också insatsen och sade att Markus troligen räddat grannens liv.

Markus själv tycker att uppmärksamheten var lite överdriven – han är mest glad att det hela slutade lyckligt.

– Det kan verkligen hända vem som helst. Därför är det jätteviktigt att man har en brandvarnare som fungerar.

Brandvarnare – en billig livförsäkring

Räddningstjänsten i Storgöteborg rekommenderar att man stannar i sin lägenhet om det brinner hos en granne, eftersom varje lägenhet är en egen brandcell. Trapphuset kan snabbt fyllas med rök och det är röken som dödar flest vid bränder.

– Men det Markus Karlsson gjorde var väldigt rådigt, det värmer att höra när någon gör en sådan insats, säger Josefin Åkerström, samordnare för brandskydd i bostad på Räddningstjänsten.

Just nu pågår ett projekt i Lerum där Räddningstjänsten och kommunen samverkar för att nå ut med information och hjälp till äldre personer. Samtal har även förts med Förbo samt Pensionärernas Riksorganisation.

– Äldre är överrepresenterade vid dödsbränder. Särskilt de som har svårt att klara sig själva. Denna grupp är svår att nå med information och hjälpmedel som exempelvis spisvakt eller sprinkler. Därför försöker vi ta hjälp av bland annat hemtjänst, pigga pensionärer och bostadsbolag.

Jul och vinter är traditionellt förknippat med högre brandrisk eftersom många tänder levande ljus.

– En bra tumregel är att den som tänder ljusen ansvarar för att släcka dem. Det är viktigt att kontrollera sin brandvarnare regelbundet – jag brukar säga att en brandvarnare är den billigaste livförsäkringen man kan ha. Brandfilt och brandsläckare är också bra att ha hemma.

FOTO: ANNA DYNE

Josefin Åkerström, samordnare på Räddningstjänsten i Storgöteborg.

Om Markus Karlsson

Ålder: 26 år.

Jobbar: som intensivvårdssköterska på Alingsås lasarett.

Gillar: idrott och särskilt cykelsport i olika former – främst BMX-racing men också mountainbike och landsväg.

Bor: på Kullgårdsvägen i Lerum.
"Jag trivs väldigt bra. Alla mina vänner bor i Lerum, och mitt område är trevligt med många olika sorters människor. Och det är nära till skog och fiske!"

CHEAP MONDAY
STOCKHOLM

Maj-Lis ser fram emot **JULSTÖKET**

Högblanka skåpluckor och långsmalt kakel.

Maj-Lis Larsson i Landvetter har genom några tillval fått ett kök hon verkligen trivs i.

Efter 18 år i grannhuset fick Maj-Lis Larsson byta sin lägenhet en trappa upp till en på bottenplan.

– Jag klarade inte av trapporna längre. Så jag är jätteglad att mina år i kön räckte för att få den här lägenheten som dessutom har uteplats, säger Maj-Lis.

När Förbobladet hälsar på har hon

bott i den nya lägenheten en månad. Den är nyrenoverad och det har varit lite stökigt och besvärligt, men nu är arbetet med köket nästan helt klart. Där har Maj-Lis valt till nya bänkskivor, nytt kakel och högblanka skåpluckor.

Redan i förra lägenheten gjorde hon flera tillval och Maj-Lis uppskattar verkligen möjligheten som Personliga hem ger.

– Jag gillar att pyssla i mitt hem och lägger gärna några extra kronor på att göra dessa tillval för att få något som jag verkligen trivs i. Det är det absolut värt.

PELSIN(H)JUL

Mota vintermörkret med en fräsch och solig apelsinsallad med influenser från Mellanöstern. Serveras med en blandning av yoghurt och flytande honung.

4–6 personer

Det här behöver du:

6–7 apelsiner

1–2 dl torkade dadlar

2–3 dl valnötter eller hasselnötskärnor

Några matskedar flytande honung

3 dl tjock yoghurt (grekisk, turkisk eller matlagings)

3 matskedar flytande honung

Grov svartpeppar eller kardemumma

(helst från kvarn)

Skala apelsinerna väl och skär dem i ganska tunna skivor. Fördela skivorna på ett platt fat. Hacka nötterna grovt. Peta ur kärnan och skär dadlarna i mindre bitar. Strö nötter och dadlar över apelsinerna. Ringla över flytande honung och strö över nymalen svartpeppar eller kardemumma.

Blanda yoghurt med honung i en skål, strö över nymalen svartpeppar eller kardemumma. Servera!

Maj-Lis har ser fram emot julstöket i sitt nya kök. Hon gillar den nya mörka bänkskivan, det långsmala kaklet och de högblanka skåpluckorna.

Sätt din prägel på köket

Spis med varmluftsugn, nya skåpsdörrar eller bänkskivor? Som hyresgäst hos Förbo finns det gott om möjligheter att sätta sin egen prägel på köket.

Genom konceptet Personliga hem kan du som hyresgäst själv välja en hel rad tillval eller standardhöjande produkter för din lägenhet.

Alternativen är många. När det gäller vitvaror går det att exempelvis att få en spis med keramikhäll och varmluftsugn eller diskmaskin.

– **Diskmaskin är väldigt populärt.** Det kan man få som en standardhöjande åtgärd för 104 kronor i månaden, berättar Renée Lernestam, ansvarig för Personliga hem på Förbo.

Det finns många olika bänkskivor att välja mellan, bland annat Virrvarr ritad av Sigvard Bernadotte. Senaste tillskottet är en mörkbrun skiva med träkänsla i strukturen.

Kakel finns i tre olika storlekar och i tre färger, vitt, grått och antracitgrått. För golvet finns sedan hösten flera nya laminatgolv som man även kan ha i köket, bland annat ett som ser ut som klinkers.

– Att ha dessa möjligheter uppskattas av våra hyresgäster. Ta kontakt med din förbovärd om du vill veta mer om hur det fungerar och vad det kostar, säger Renée Lernestam.

Personliga hem

●● Personliga hem är indelat i tre delar: målning och tapetsering, tillval samt standardhöjande åtgärder. På förbo.se finns information om de olika möjligheterna och hur de betalas. På förbo.se finns prov på de olika produkterna och materialen.

Så funkar rabatten

●● Förbo har ett system med hyresrabatt som innebär att alla hyresgäster som bor i en bostad som är äldre än tolv år får rabatt på sin hyra. Pengarna är tänkta att användas till att måla och tapetsa i bostaden – olika åtgärder kostar olika mycket och betalas av på hyresavin under sex år. Rabatten är uträknad för att ungefär täcka målning och tapetsering av halva lägenheten vart sjätte år.

ILLUSTRATION: HELENA BERGENDAHL

Spola gärna ner

Toalettpapper och allt som kommer ur våra kroppar – dock inte här.

Spola inte ner

Hushållspapper, våtservetter, näsdukar, tvättlappar, tops, bindor, tamponger, kattsand eller något annat skräp.

Cigaretter och fimpar som spolas ner i toaletten innehåller giftigt kadmium som hamnar i våra vattendrag. Även medicinrester blir en del av ett evigt kretslopp.

När det blir stopp

I TOALETTEN: Om inte WC-skålen redan är full med vatten, prova att hålla en hink vatten från så hög höjd du kan ner i skålen. Försök att lossa proppen med en vaskrensare.

I HANDFAT OCH DISKBÄNK: Töm ut vattnet som står i vasken med en skopa. Spola riktigt hett vatten direkt ner i avloppet och använd en vaskrensare. Rensa vattenlåset. Kom ihåg att sätta en hink under.

I GOLVBRUNNEN: Lyft av silen och ta bort hår och annat som samlats i brunnen. Rensa avloppet med ett rensband. Om det inte fungerar kan du ringa din förbovärd.

På Förbos Youtubekanal hittar du tips om hur du rensar golvbrunnen.

Gå in på www.youtube.com/foerbo

UNDVIK KAUSTIKSODA eftersom det är skadligt för både miljön och hälsan. Dessutom kan kaustiksoda som ligger kvar i vattenlåset ge svåra skador på den som ska rensa rören.

KÄLLA: UPPSALA VATTEN, APOTEKET, BOSTADSFONDEN

OBJUDEN GÄST MELLAN LAKANEN

Hundarna Kotte och Spot är det senaste vapnet i kampen mot väggloss. Håkan Rystrand på Anticimex reder ut ett och annat om dessa otrevliga kryp.

Hur vanligt är det med väggloss?

– Det är vanligt och blir allt vanligare. Väggloss försvann i Sverige på 1950- och 60-talen men sedan 2006 har de ökat markant. Vi sanerar väggloss i princip varje dag, även om just Förbos lägenheter hittills varit i princip förskonade.

Vad beror ökningen på?

– Att vi människor förflyttar oss och reser mer. Men också på att medlen vi använder i dag inte är lika effektiva. Förr var de sämre för vägglossen, men också mot miljön och oss människor. Vi har fått lära oss nya sätt att behandla. Till exempel vägglushundarna Kotte och hans bror Spot, som är specialtränade att uppträcka väggloss och ägg.

FOTO: ANTICIMEX

Om vägglusen

●● En vägglus är 4–5 millimeter lång, ungefär som en äppelkärna, med bred oval och tillplattad kropp. En vägglus som inte sugit blod kan vara nästan genomskinlig, medan den är gulbrun eller rödbrun efter att den sugit blod. En vägglus klaras sig länge utan mat.

År 2006 hade Anticimex cirka 1 700 saneringar av vägglus. Sex år senare, år 2012, har siffran tiodubblats till över 17 000 stycken.

Läs mer om väggloss på Anticimex hemsida, www.anticimex.com

Hur märker man om man har väggloss hemma?

– Man kan se dem krypa i sängen eller längs soffan, men ofta gömmer de sig. Deras avföring som ser ut som pyttesmå svarta prickar hittar man exempelvis under sängen, i vilken lössen oftast finns. Sedan märker man ju ofta om man blir biten, men det är inte alla som får utslag eller känner bettet.

Hur ska man undvika att få med sig dem hem?

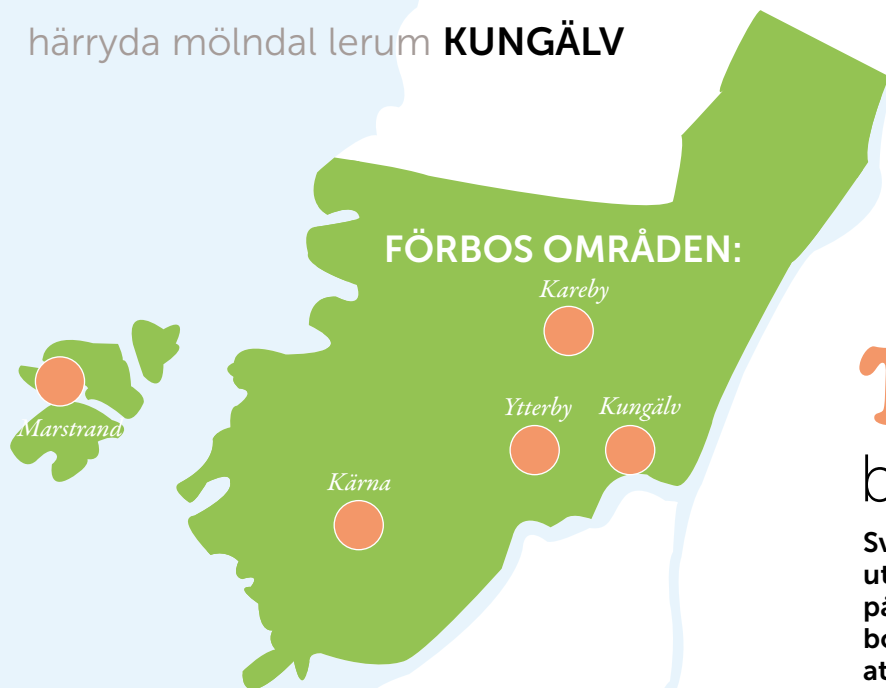
– Var noga när ni är ute och reser, var det än är. Titta efter svarta prickar under sängen på hotellrummet och ställ aldrig resväskan under sängen. Var också uppmärksam om ni köper begagnade möbler.

Vart vänder man sig?

– Förbo har avtal med Anticimex, så det är bara att ringa oss. Hör av er så fort ni misstänker något. Det är mycket enklare att behandla om lössen inte har hunnit sprida sig. Det finns också mycket skam förknippat med väggloss. Men det har inget med renlighet att göra – det är ren otur om man drabbas.

BIRGITTA LAGERLÖF

Jag är född och uppvuxen härute och har inga planer på att flytta. Här är jättefint – lugnt och fridfullt. Men det fanns mer samhällsservice förr.

– Marie-Louise Gabrielsson, bor hos Förbo på Koön i Kungälv sedan 1970.

42 257
760
4

personer bor i Kungälv kommun.

Förbolägenheter.

förbovärdar på ett förbovärdskontor.

TRYGGA

bostäder för äldre

Sveriges befolkning åldras. För att möta utvecklingen satsar Kungälvs kommun på trygga och tillgänglighetsanpassade bostäder som gör det möjligt för äldre att leva ett självständigt liv.

För att hjälpa Kungälvs äldre att klara sig själva så länge som möjligt har kommunen bland annat flera bostadsprojekt på gång som riktar sig särskilt till seniorer. Det handlar om trygga bostäder med särskilt fokus på tillgänglighet och gemensamma mötesplatser. Ett sådant projekt är Kvarnkullen, där Förbo ska bygga 51 lägenheter i blandade storlekar avsedda för personer över 70 år.

– Antalet äldre ökar i hela landet men i vår kommun är ökningen särskilt stor. Därför satsar vi särskilt på den här typen av boenden i vår strategiska planering, säger Elisabeth Holmberg, verksamhetschef för hemtjänsten i Kungälvs kommun.

Att ha nära till service som livsmedelsaffär, apotek, bibliotek och vårdcentral, samt bra kollektivtrafik är andra viktiga faktorer.

– En enkätundersökning som kommunen gjorde visar att många äldre är väldigt självständiga och vill bo kvar i sina hem. Men bland de svarande som redan har hjälp från hemtjänsten var det många som efterlyste just sådana trygghetsboenden som vi nu satsar på. En annan efterfrågad förbättring som kommer vid årsskiftet är att Västtrafik då inför anropsstyrd kollektivtrafik i Kungälv, säger Elisabeth Holmberg.

KALLE LEKHOLM

Kommun i fokus

Förbo ägs av fyra kommuner runt Göteborg och har många olika typer av bostäder – allt från radhus till stora flerbildshus. Under året har Förbobladet gjort nedslag i Härreda, Mölndal och Lerum. Nu avslutas serien med Kungälv.

Camilla

Joakim

Lars-Peter

Lennart

Lätt och tryggt med digitalt i tvättstugan

Ökad trygghet och lättare att använda. Det är vinsterna med Aptus, ett elektroniskt lås- och boknings-system. Nu införs det i tvättstugorna i Hulan.

Aptus är ett elektroniskt system för dörröppning och tvättstugebokning. Med hjälp av en liten bricka kan man låsa upp dörrar och boka tid i tvättstugan. Förbo har börjat införa det i sitt bestånd och nu är det dags för bostadsområdet Hulan i Lerum. Här kommer de gemensamma tvättstugorna att få Aptus i stället för det tidigare elektroniska bokningssystemet.

Med Aptus kan man enkelt boka tvättstugan på plats, men också via Mina sidor på Förbos hemsida och den nya Förbo-appen. Det är dock viktigt att komma ihåg att avboka sin tid om man inte tänker använda den.

– En annan fördel är att det ökar tryggheten i tvättstugan. Det är bara den hyresgäst som har bokat tvättstugan som kommer in, berättar förbovärd Lennart Zackrisson.

Förbos app finns att ladda ner från App Store och Google Play.

Visste du att...

... **innan tomten gjorde** sitt intåg i Sverige på 1800-talet så var det julbocken som delade ut julklappar. Traditionen att ge bort presenter kommer från de nyårsgåvor som är kända sedan antiken.

Pappersfibern i julklappspapper och kartonger kan, som i alla pappersförpackningar, återanvändas upp till sju gånger.

... **julgranstraditionen** ursprungligen kommer från Tyskland. Redan på 1400-talet ställde rika tyskar in en gran på julafton som de hängde upp äpplen, kakor och glitter i.

Till Sverige kom julgranstraditionen för första gången under mitten av 1700-talet. På allvar infördes traditionen först under sent 1800-tal och det tidiga 1900-talet.

... **traditionen att skicka** julkort kommer från England, där de första skickades för ungefär 165 år sedan. I Sverige blev det populärt i slutet av 1800-talet, men först under 1910-talet blev julkorten vanliga, då den kända konstnären Jenny Nyström började måla sina tomtar. Bland de svenska julsederna är julkortet äldre än julgranen.

Slänglista i juletid:

På återvinningsstationen:

Omslagspapper och kartonger, batterier, julkort, värmeljus.

I hushållssoporna:

Kuvert och julkort med glitter på, snören.

På återvinningscentralen Hultet:

Julgran, trasiga ljusslingor och ljusstakar.

Fasader som håller

●● I Stenkullen har årets etapp av ett pågående målningsprojekt gått i mål. Det är alla fasader och carportar på Hällebergsvägen 2–14 samt Ölslanda lycka 1–23 som har målats.

Projektet är ett underhållsarbete som både handlar om att göra området trevligt och se till att fastigheterna inte far illa på längre sikt.

I arbetet med val av färgnyanser har en arkitekt anlitats. Ommålningen innebär några mindre förändringar och är gjord med hänsyn till hur det sett ut innan.

Kom ihåg...

●● **Att ta in slang** från vattenutkastaren så att den inte fryser och kolla en extra gång på din uteplats så att du inte har något som kan ta skada av kylan.

Parkeringsplatser på Mina Sidor

●● Sedan i somras hyrs också parkeringsplatser ut via Mina sidor på hemsidan. Uthyrningen fungerar likadant som för lägenheter, med skillnaden att man måste aktivera sig för att ställa sig i parkeringskön. Sedan är det bara att söka. De som köade i det gamla systemet behåller sin kötid, men måste alltså nu själva aktivt söka parkeringsplats.

– Det nya systemet ger bättre service eftersom hyresgästerna själva kan välja precis vilken plats de vill ha, säger Renée Lernestam på Förbo.

Fotbollsfest i vintertid

●● Sista helgen i januari och första helgen i februari går Förbo cup av stapeln. Fotbollsturneringen riktar sig till tjejer och killar i åldrarna 8–12 år och har över 30 år på nacken. Runt 140 lag delar i turneringen som anordnas av Floda BoIF och sponsras av Förbo.

*God Jul
och gott nytt år!*

ÖNSKAR FÖRBO

●● Sist men inte minst vill vi som jobbar på Förbo passa på att tacka alla hyresgäster för året som gått, och önska er en riktigt **GOD JUL**, ett **GOTT NYTT ÅR** och **EN HÄRLIG VINTER!**

Förbovårdskontoren och huvudkontoret är stängda på julafton, juldagen och annandag jul samt nyårsafton och nyårsdagen. Övriga dagar är det öppet som vanligt.

